

ת"פ 49510/12 - מדינת ישראל - רשות האוכלוסין וההגירה נגד א.ר. טופ שיפ מודל בע"מ, אליה חסיד

בית הדין האזרחי ל עבודה חיפה

ת"פ 49510-12-19

לפני: כבוד השופט קרן כהן

המאשימה מדינת ישראל - רשות האוכלוסין וההגירה

נגד

הנאשמים: 1. א.ר. טופ שיפ מודל בע"מ
2. אליה חסיד

הכרעת דין

1. המאשימה הגישה כתוב אישום נגד שני הנאשמים - א.ר. טופ שיפ מודל בע"מ ומר אליה חסיד.

א.ר. טופ שיפ מודל בע"מ הואשמה בשתי עבירות: האחת, העסקת עובדת זרה שלא על פי היתר דין לפי סעיפים 2(א)(1)-(2) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 (להלן: **החוק**). השנייה, העסקת העובדת הזרה ללא ביטוח רפואי לפי סעיף 2(ב)(2) לחוק.

מר אליה חסיד הואשם בעבירות שפורטו בשל הפרת החובה למנוע את ביצוען על ידי חברת א.ר. טופ שיפ מודל בע"מ לפי סעיף 5 לחוק.

עובדות כתוב האישום וההיליכים המשפטיים

2. הנואשת, א.ר. טופ שיפ מודל בע"מ (להלן: **הנאשת**), היא המחזיקה של חנות בגדים בשם "טופ שיפ" ברח' החלוץ 42 בחיפה (להלן: **החנות**). מר אליה חסיד (להלן: **הנאשם**) הוא הבעלים ומנהל של הנאשת[1].

3. **ביום 4.2.2019 בשעה 14:05**, או בסמוך לכך, נערכה ביקורת של מפקדי רשות האוכלוסין וההגירה בחנות. במהלך הביקורת אותרה עובדת זרה שהעסקה בתפקיד מוכרת בחנות (להלן: **העובדת**). שם העובדת הוא Maria Bogdan ויתר פרטייה פורטו בכתב האישום. בזמן הביקורת, העובדת לא הייתה אזרחית ישראלית או תושבת הארץ ולא הייתה לה אשרת עבודה בתוקף.

4. כנגד הנאשמים הוגש כתוב אישום. בכתב האישום נטען שהנאשת העסיקה את העובדת בחנות שלא על פי עמוד 1

היתר قدין במשך שבועה חדש ושהאשמה בטענה כי הפר את חובתו למנוע מהנאשפת לבצע את העבירות הללו.

5. **ביום 9.3.2021** הודה הנאשימים שהעובדת זרה העסקה בחנות במשך שבועה חדש, אולם כפרו בכך שהעסקתה הייתה שלא כדין ולא ביטוח רפואי.

6. **ביום 27.12.2021** התקיים דיון הוכחות.

תחילה העידו עדי המאשימה: ה"ה יצחק חפץ (להלן: **מר ח'טיב**) - מפקח רשות האוכלוסין וההגירה ומר יצחק ברבי - ראש ענף חקירות מרחב הצפון (להלן: **מר ברבי**). בהמשך הוגש דוח רשם החברות של הנאשמת ותעודת עובד ציבור של גב' שרביט מאיה שלפיה העובדת היא אזרחית מולדובה ולא הייתה בעלתשרה בתוקף בזמן הביקורת^[2].

לאחר מכן העידו עדי הנאשימים: הנאשם בעצמו, רוי אילן פרוינד - רואה החשבון של הנאשימים (להלן: **רו"ה פרוינד**) וגב' דורה לוי - מוכרת בחנות (להלן: **גב' לוי**).

7. הצדדים הגיעו סיכומיים בכתב.

ביום 25.1.2021 ביקשה המאשימה לאחר קבלת סיוכמי הנאשימים לראות בתגובהה לבקשת הנאשימים לביטול כתב האישום מטעמים של הגנה מן הצדך חלק בלתי נפרד מסיכון.

דיון והכרעה

8. כאמור, הנאשפת הואשימה בשני אישומים: **האחד**, העסקת עובדת זרה שלא כדין והשני, הפרת החובה לעירicht ביטוח רפואי כדין ואילו הנאשם הואשם בהפרת החובה למנוע את ביצוע העבירות על ידי הנאשפת.

אדון להלן בכל אחד מהאישומים הנוגעים לנאשימים.

האישומים נגד הנאשפת

האישום הראשון: העסקת עובדת שאינה אזרחית ישראל או תושבת בה

התשתית המשפטית

9. סעיף 1ג לחוק אוסר על העסקת עובד זר ללא קבלת היתר כדין, באופן הבא:

"(א) לא יקבל אדם עובד זר לעובדה, אלא אם כן הממונה או עובד משרד הפנים מטעמו, התיר בכתב את העסקתו של העובד הזר אצל אותו מעביד, ובהתאם לתנאי ההיתר; היתר כאמור

עמוד 2

'יכול שיהיה למכסה מסויימת של עובדים שיעסכו אצל אותו מעביד או לפיו רשותה שמית.'

**(ב) היתרים לפי סעיף זה יונטו בשים לב, בין השאר, למאפייני שוק העבודה בענפי העבודה ובאזור
העסקה השונים.**

**(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על העסקתו של עובד מסווג שרר הפנים קבוע לפי סעיף 2(ג) בחוק
הכניסה לישראל".**

10. סעיף 2(א) לחוק מגדיר מהי העסקה שלא כדין. וכך קובע הסעיף:

"מעביד שעשה אחת מכללה -

(1) העביד עובד זר שאינו רשאי לעבוד בישראל מכח חוק הכניסה לישראל והתקנות על פיו;

**(2) העביד עובד זר בנגד הוראות 1יג, ובלא שהוא אינו נכלל בין המעשימים המפורטים בסעיף
קטן (ב);".**

11. כאמור, כתוב האישום מייחס לנשمة עבירה של העסקת עובדת בנגד לסעיפים 2(א)(1) ו-(2) לחוק. בנסיבות אלה על המאשימה להוכיח מעל לכל ספק סביר כי התקיימו כל היסודות העובדיים של ביצוע העבירה. ככלומר, עליה להוכיח את זהות העובדת, היעדר היתר לעובתה וקיומם של יחסי עובד ומעסיק בין הנשمة לעובדת.

לאחר הוכחת היסודות העובדיים על המאשימה להוכיח את התקיימותו של היסוד הנפשי לביצוע העבירה.

12. בטרם אבחן אם עלה בידי המאשימה להוכיח שהתקיימו היסודות העובדיים והנפשיים הנדרשים לצורך הרשותת הנשمة בעבירה של העסקת עובדת זרה ללא היתר כדין ולא ביטוח רפואי, אדון בטענת הנשימים להגנה מן הצדק עקב בחירת המאשימה במסלול הפלילי ולא במסלול המנהלי.

הגנה מן הצדק - בחירה במסלול הפלילי

טענות הצדדים

13. **הנאשמים** טענו כי המאשימה לא הפעילה את שיקול דעתה באופן מידתי עת הוחולט להגיש נגדם כתוב אישום במקום להטייל עליהם קנס מנהלי. היה על המאשימה להתייחס לעבירות שביהם הוושמו כעבירות מנהליות ולא פליליות. השימוש בהליך פלילי אינו סביר מכיוון שהוא פוגעני ועצמתי ויש להפעילו רק בהתקיים היסוד הנפשי, יסוד שאינו מתקיים בעניינו.

14. **המאשימה** טענה כי לא נפל פגם בהתנהלותה וכי כתוב האישום הוגש על סמך הראיות שעמדו בפניה במועד

הגשתו. עוד נטען כי בית הדין לא מתערב בשיקול דעתה אלא רק בוחן את סבירות החלטתה.

התשתיית המשפטית

15. סעיף 15 לחוק העבירות המנהליות, התשמ"ג-1985, קובע כך:

"קביעת עבירה כעבירה מינימלית אין בה כדי לנגרוע מסמכותו של טובע להגיש בשללה כתוב אישום כאשר הוא סבור שהנסיבות מצדיקות זאת מטעמים שיירשומו, ובלבבד שטרם נמסרה הודעה על הטלת הקנס; סעיף זה אינו גורע מסמכותו של טובע להגיש כתוב אישום אם בקש מקבל הודעה להישפט על העבירה".

16. ביום 18.1.2012 פרסם עו"ד ליאוניד קוגן הנחיות בנוגע לשיקולים שיש להביא בחשבון לפני קבלת החלטה על הגשת כתבי אישום חלף הטלת קנס מנהלי (להלן: **הנחיות**). בסעיף 5 להנחיות פורטה "**רישמה בלתי ממצאה של נסיבות אשר יצדיקו כולל הגשת כתבי אישום**". הנסיבות עליהן מדובר ביצוע עבירות חוזרות ונשנות על ידי הנאשם, או תשולם קנסות מנהליים והצורך בהפעלת הליכי גביה וכן עבירות חמורות. וכן נקבע לגבי חומרת העבירה:

"להלן שיקולים להם יש ליתן משקל לחומרה לעניין בחינת נסיבות העבירה:

"....."

(4) העסקה שלא כדין של עובד זר שהגיע לישראל כדי לעבודה בענף הסיעוד על ידי מעסיק שאינו בעל היתר בתחום הסיעוד ושלא במסגרת מתן טיפול רפואי לנזקק.

(5)

(6) משך תקופת ביצוע העבירה. לעניין זה תיראה חומרה יתרה בהימשכות ביצוע העבירה למשך זמן ניכר או בקביעות, לשם לב למדירות העסקה.

.....

רישמה זו אינה רישמה ממצאה או סגורה, וכי בהתקיימות שיקול אחד מהמנויים לעיל כדי להוות משקל לחומרה לעניין חומרת נסיבות העבירה" (הדגשות המקורי - ק.כ.).

17. הلقה היא כי החלטת רשותות התביעה להגיש כתוב אישום בהתאם לחוק העבירות המנהליות נתונה לביקורת שיפוטית בהתאם לכללי המשפט המנהלי, ובכלל זה סבירות ההחלטה^[3]. עוד נפסק כי ההתערבות בשיקול הדעת

של התביעה תיעשה רק אם שיקול דעתו חריג באופן קיצוני ממתחם הסבירות^[4].

הכרעה

עמוד 4

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

18. אצין שהנאשמים טענו לביטול כתב האישום מהטעם של הגנה מן הצדק בבקשת המקדמית שהגישו ביום 21.1.2020. טענתם נדחתה בהחלטה מפורטת שניתנה ביום 27.12.2020.

לאחר שקלתי בשנית את טענת הנאשמים להגנה מן הצדק מצאתי שוב כי דינה להידחות, כפי שיפורט להלן.

19. **ראשית**, לא נפל פגם בהתנהלות המאשימה עת החלטתה להגיש כתב אישום נגד הנאשמים בגין העבירות מושא כתב האישום. המאשימה פuala על יסוד חומר החקירה שעמד בפניה ואשר לטעמה מבסס את היסודות העובדתיים והנפשיים של העבירות שפורטו בו. כמו כן, כפי שיפורט בהרחבה להלן, גם עליה בידי המאשימה להוכיח כי התקיימו יסודות אלה בענייננו.

20. **שנית**, בהתאם להנחיות יש להגיש כתב אישום חלף הטלת קנס מנהלי בעבירות של העסקה שלא כדין של עובד זר שהגיע לישראל כדי לעבודה בענף הסיעוד על ידי מעסיק שאינו בעל היתר בתחום הסיעוד, דהיינו העבירה שבאה מואשמים הנאשמים שלפני. כמו כן, שיקול נוסף שעל המאשימה לבחון הוא משך התקופה שבה בוצעה העבירה, כאשר במקרה לדין בהתאם לכתב האישום מדובר בהעסקה של שבועה חודשים, שהוא פרק זמן ארוך. לפיכך, שוכנעת כי המאשימה פuala בהתאם להנחיות עת ההחלטה להגיש נגד הנאשמים כתב אישום ולא להטיל עליהם קנס מנהלי, כך שההחלטה נמצאת בתחום הסבירות.

21. **שלישית**, ההחלטה באיזה אופן לפעול בעניינים של הנאשמים מסורה למאשימה. הנאשמים לא הוכיחו כי הגשת כתב האישום נגדם מהוועה חריגה ממתחם הסבירות ולא הביאו ولو ראייה לכך שבמקרים דומים ההחלטה המאשימה להטיל קנס מנהלי במקום להגיש כתב אישום. הטענה כי ההליך הפלילי הוא כלי פוגעני אינה מUIDה על חריגה ממתחם הסבירות, במיוחד שכן שכי שיפורט בהמשך, הוכח כי מתקיימים היסודות העובדתיים והנפשיים לביצוע העבירות. לפיכך, אין מקום להתערב בשיקול דעת המאשימה שהופעל כדין בענייננו.

22. **לאור האמור לעיל, טענת הנאשמים להגנה מן הצדק בשל הפעלת שיקול דעת המאשימה באופן בלתי סביר - נדחתה.**

23. לאחר שדחתתי את הטענה המקדמית של הנאשמים, אבחן אם עליה בידי המאשימה להוכיח את התקיימותם של היסודות העובדיתיים.

היסודות העובדיתיים

24. מר ח'טיב העיד בהסתמך על "דו"ח הפעולה"^[5] **שביום 4.2.2019** בשעה 14:05 נכנס עם פקח נוספים לחנות שבה נcano שתי נשים, אחת מבוגרת והשנייה צעירה יותר. הנשים שוחחו ביניהן בשפה זרה, דבר שעורר את

חדרם של הפקחים. הפקחים שהיו לבושים במדים, הציגו את עצמן באמצעות תעוזת פקח וביקשו מהנשיות להזדהות. האישה המבוגרת הציגה תעוזת זהות ישראלית ואילו האישה הצעירה הציגה דרכון מולדובי. הפקחים בדקו את נתוניה מול מערכת "אביב" והתברר שהוא שווה בישראל באופן בלתי חוקי^[6]. הפקחים שאלו את האישה הצעירה, שדיברה עברית بصورة טוביה, והוא סיפרה שהוא עובדת בחנות חדש יוני 2018^[7] (להלן: **העובדת הזרה**).

הפקחים הודיעו לה שהיא מעוכבת ושלילה להタルות אליהם לצורך המשך טיפול מול חוקר זרים. נאמר לה שיש סיכויים גבוהים שתיעצר ותשלח לארץ מולדתמה ولكن הציעו שתאסוף את חפציה ממוקם מגורייה, וכך עשתה יחד עימם^[8].

הפקחים ערכו דוח הילוות נתין זר ומילאו בו את פרטי העובדת הזרה^[9].

25. מתועדת עובד הציבור^[10] הוכח שהעובדת לא הייתה אזרחית ישראל או תושבת הארץ במועד הביקורת ושלא הייתה לה אשרה בתוקף באותו מועד.

כלומר, המאשימה הוכיחה את זהות העובדת הזרה, את העובדה שאינה אזרחית ישראלית או תושבת הארץ ואת העובדה שלא היה לה יותר לעבוד בישראל בכלל ואצל הנאשם בפרט.

26. הנואם הודה בפני המאשימה שהעובדת הזרה עבדה בחנות החל מיום 18.6.2018, ואפרט.

26.1. ביום 4.2.2019 לאחר שהעובדת הזרה הובאה למשרד רשות האכיפה והגירה שוחח עימה מר חפץ^[11]. היא סיפרה לו שעבדה בחנות במשך שבעה חודשים וקיבלה משכורת מיידי עשירה לכל חודש. לשאלת מר חפץ, השיבה העובדת הזרה שחייבים לה שכר עבור חודש ינואר 2019 בסכום של כ-3,700 ₪ ומספרה שם עסקה הוא אליו ניתן לו את מספר הטלפון שלו.

מר חפץ יצר קשר טלפוני עם הנואם, הציג את עצמו ואת תפקידו והודיע לו שהעובדת הזרה שעוכבה בחנות נמצאת בשימוש משרד הגירה. הנואם מסר למר חפץ את פרטי האישים ואת פרטי הנאשם ואישר שהעובדת הזרה עבדה בחנות במשך מספר חודשים. הוא הבטיח שישלם לעובדת הזרה את שכרה ביום 10.2.2019 ואף שוחח עימה לבקשת מר חפץ כדי שתדע ששכורה ישולם במועד. הנואם אמר למר חפץ שהוא ישלם את השכר דרכ עורך הדין של העובדת הזרה.

כלומר, בשיחת הטלפון עם מר חפץ הודה הנואם שהעובדת הזרה הועסקה בחנות במשך מספר חודשים.

26.2. הנאשם נחקר ביום **11.2.2019** במשרדי המאשימה על ידי מר ברבי^[12].

הנאשם הודה שהעובדת זקרה עבדה בחנות **"כ-7 חודשים, מ-18/6/18"**. גב' ליאן, העובדת שלו, יצרה עימו קשר טלפוני וערכה אותו שהגיעה עובדת זקרה עם אישורים לחנות וחיפה לעבודה. הוא הגיע למחירת לחנות ונפגש עם העובדת זקרה, שהביאה עימה מסמכים ומספרה לו שהיא עובדת זקרה סיעודית שהמעסיקה שלה נפטרה והוא יכולת לעבוד בחנות מכיוון שיש לה מסמך של בית משפט שמתיר לה לעבוד. הנאשם הודה שלא התעמק במסמכים וביקש מהעובדת זקרה לצלם את החומר כדי להעבירו לרואה החשבון שלו. כמו כן, שוחח עם מזכירתו של רואה החשבון ושאל אותה אם מותר לו להעסיק עובדת זקרה והוא השיבה שהוא לא היחיד שמעסיק עובדים זרים. הנאשם הודה כי העובדת זקרה הועסקה בחנות על סמך המסמכים שנשלחו לרואה החשבון בצוירוף טופס 101. עוד ציין הנאשם שהשכר שלו מידי חודש, הונפקו לה תלויש שכר

ושולמו עבורה מס הכנסה ודמיavitoch לאותי. הוא חתם על טופס גביית העדות^[13].

כמו כן, הנאשם המציא למשרדי המאשימה טופס 101 של העובדת זקרה, טופס 106 לשנת 2018, תלושי

שכר ואישור על תשלום דמיavitoch לאותי עבורה^[14].

מכאן, שהוכח כי העובדת זקרה עבדה בחנות ללא היתר כדין החל מחודש יוני 2018.

27. יצוין כי לא נעלמה מעני עדות הנאשם שבדק את מסמכיו העובדת זקרה, ראה שיש לה אישור לעבודה לתקופה של חודשים בלבד וכן שלח אותה להביא אישור העסקה לתקופה ארוכה יותר, אלא שעדותו לא עשתה רשם מהימן. ואלו טעם^[15].

27.1. בעדותו טען הנאשם שהעובדת זקרה הגיעה עם אישרת עבודתה לחודשים בלבד וכן אמר לה שאינו מוכן להעסיק אותה אם לא תסדיר את המועד שלה לתקופה ארוכה יותר. העובדת זקרה השיבה שתלך לעורך הדין שלה ותשיג אותה לעוד שישה חודשים. ביום ראשון העובדת זקרה הגיעה לחנות עם המסמכים, גב' ליאן נטלה אותם והכניסה אותם למגירה והעובדת זקרה החלה לעבוד בחנות^[16].

גרסה זו אינה עולה בקנה אחד עם הגרסה שמסר הנאשם בחקירהו במשרדי המאשימה ב"זמן אמיתי".

בחקירה טען שהעובדת הביאה מסמך של **"בית משפט ועוורון דין שהוא יכול לעבוד"** וכשנשאל מה היה כתוב באותו מסמך השיב **"אני זוכר בעורן שהיה כתוב שהוא יכול לעבוד ממש תקופה מסוימת והוא אמרה שהוא תצטרכן להגעה לתל אביב מידי פעמי לעורן דין שלה שמתפל לה בנושא לקבלת**

אשרה"^[17]. מכאן שהנאשם לא סיפר לחוקר שראה שיש לעבודת זקרה וזה לחודשים אלא רק טען שראה מסמך **מבית משפט לתקופה מסוימת**. כמו כן, הוא לא סיפר לחוקר שסירב להעסיק את העובדת זקרה עד שתביא אישור לעבודה לתקופה ארוכה יותר אלא רק שהיא אמרה לו **"תצטרכן להגעה מידי פעמי לעורן דין שלה כדי לטפל בנושא האשרות**.

בנסיבות אלה, לא נתתי אמון בגרסתו של הנאשם בעדותו *לפניהם*.

27.2. זאת ועוד. הנאשם העיד שדיבר עם המזקירה של רואה החשבון שלו שמנפיקה את תלושי השכר לעובדים ושאל אותה אם מותר לו להעסיק עובד זר והוא השיבה **"שאין בעיה ושיש לה לקוחות שימושיים עובדים זרים, וזו בסדר"**^[18]. עם זאת, לחוקר אמר שהמזקירה השיבה לו **"שהוא לא היחיד שימושיים עובדים זרים"**^[19]. כמובן, היא לא אמרה לו שזה בסדר להעסיק עובדים זרים אלא רק צינה בפנוי שהוא לא היחיד שימושיים עובדים זרים.

גם בעניין זה גרסת הנאשם בעדותו שונה מאמירותו לחוקר המאשימה ב"זמןאמת", עובדה המעליה בספק את אמיתות גרסתו *לפניהם*.

27.3. אוסיף, כי ר'ח פרוינד העיד שלא נתן לנאים אישור להעסיק את העובדת הזרה והוסיף שאין זה מתפרקido לחת אישור כזה; שלא ראה את העובדת הזרה מעולם; שלא ראיין אותה; שלא נתן חוות דעת שהנאימים יכולים להעסיק עובדים זרים ולא התבקש לחת חוות דעת כזו. כמובן, מעדותו של ר'ח פרוינד עולה כי משרדינו אינו יכול לאשר לנאים להעסיק עובדים זרים ואף לא עשה כן בפועל. מכאן שעדות דו"ח פרוינד סותרת את עדות הנאשם שנאמר לו שאין מניעה להעסיק העובדת זרה בחנות.

27.4. לא זו אף זו. הנאשם לא הגיע את הויזה הזמנית שהציגה לפניו העובדת הזרה ואף לא את המסמך מבית המשפט שטען שהיא הציגה בפנוי. הנאשם אף לא הציג את הויזה המוארכת או אישור העבודה לתקופה כלשהי.

נוסף על כן, הנאשם אף לא ביקר מראיה החשבון את המסמכים שלטענוו הבהיר למשרד במועד תחילת עבודתה של העובדת הזרה.

אי הצגת המסמכים מחייבת את גרסת הנאשם הן בנוגע לכך שהעובדת הזרה הצינה לפניו אשרת עבודה והן בנוגע לכך שהבהיר מסמכים למשרד רואה החשבון הנוגעים למשמעותה.

27.5. נוסיף כי לא נعلم מעינינו המסמך שהגישיו הנאשם שכותרתו "Refugee Status" עם חותמת של היחידה לטיפול במבקשי מקלט מיום 8.3.2018^[21], אלא שאין בו כדי לסייע להם.

הנאימים הגיעו רק את העמוד הראשון של הבקשה; באותו עמוד אין זה חתימה של העובדת הזרה; התמונה שצורפה לבקשת מושחרת ולכן לא ניתן לשיעכה לעבודת הזרה; אין בעמוד זה אישור שהעובדת

הזרה רשאית לעבוד תקופה כלשהי בכל עיסוק. לפיכך, אין במסמך זה כדי לסייע לנאים או כדי לתמוך בගרטת הנאים שהעובדת הזרה הציגה לפני היתר עובדה ولو לתקופה קצרה.

27.6. בנסיבות אלה, עדות הנאים לא עשתה עלי רושם מהימן ואני מעדיפה את גרסתו הראשונית בעיתCHK'תו במשרדי המאשימה על פני גרסתו בעיתו לפני.

28. מן המקובל עולה כי העובדת מושא כתוב האישום לא הייתה אזרחית ישראל או תושבת הארץ, כי הנאים העסיקה אותה בחנות ללא היתר דין החל ממועד יוני 2018 ועד למועד הביקורת, דהיינו

^[22]
במשך שבועה חודשים.

בנסיבות אלה, הוכחו היסודות העובדתיים לצורך הרשות הנאים בעבירה של העסקת עובדת זרה שלא דין.

היסוד הנפשי

29. הלכה היא כי היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעה ביצוע עבירה לפי סעיף 2 לחוק הוא "מודעות" לביצוע

^[23] העבירה, הקיימת גם במקרה של "עכמת עיניים". ובלשונו של בית הדין הארצי בעניין רוזן:

"**יסוד נפשי של עכמת עיניים מתקיים באחד משני מקרים: בנסיבות המקרה כפי שהוכחנו, לא עליה חשד בלבו של הנאים; או משקנן חשד בלבו של הנאים, או שיכול היה لكن בו החשד, בדק הנאים את החשד והביא לאישושו או להפרכו. הפרכת קיומו של חשד כאמור המגיע כדי 'מודעות' מוטלת על הנאים... והדרך לעשותה היא, בין על ידי הוכחה כי הנאים בדק את מסמכיו של התושב הזר ועל פייהם הוא שווה דין בישראל, ובין אם בנסיבות העניין הוכיח כי לא חשד שמדובר בתושב זר השווה שלא דין בישראל".**

30. אין מחלוקת שאון לנאים אישור להעסיק עובדת זרה בחנות. כמו כן, לא הוכחה שהעובדת הזרה הציגה היתר העסקה לתקופה כלשהי והנאים הודה שלא בדק אם במסמכים שהביאה במועד תחילת עובදתה יש היתר

^[24] העסקה לתקופה ארוכה יותר, כפי שבקש ממנו.

אוסיף כי לבן אף העידה שהנאים לא נתן לה הנחיות בנוגע למסמכים שעליה לבדוק לפני תחילת עובදתה של העובדת הזרה בחנות.

31. לפיכך, משוכנעם שלנאים אין היתר להעסיק עובדים זרים בחנות, למשל הוצגו מסמכים המעידים על כך שלעובדת הזרה היה היתר עבור לתקופה כלשהי ומשלא ניתנו לבן לבן הנחיות כלשהן בנוגע למסמכים שעליה לבדוק לפני תחילת עובදתה של העובדת הזרה, שוכנעתה שהיא על הנאים לדעת שמדובר בעובדת המועסקת

לא יותר כדין.

בנסיבות אלה, יש לראות את הנאשمت כמו ש"עצמה את עיניה" בלבדן את היתר העובدة של העובדת.

32. בהקשר זה אוסף, כי יש לדוחות מכל וכל את טענת הנאשמים שהסתמכו על רואה החשבון ועל העובדה שהמוסד לביטוח לאומי ומס הכנסה לא התריעו לפניהם שהעובדת מועסקת שלא כדין, ואסבירות.

ראשית, כפי שפורט לעיל ר"ח פרוניד העיד שלא נתן לנאשמת אישור להעסיק את העובדת הזרה, שלא נתן לה חוות דעת בעניין זה ושאף לא התבקש לעשות כן^[27]. כמו כן, מגרסת הנאשם בעת חקירתו במשרד המאשימים עולה שגם המזכירה של ר"ח פרוניד לא אמרה לו שזה בסדר להעסיק את העובדת הזרה^[28].

לכן, לא מצאנו כי הייתה לנאים סיבה להסתמך על רואה החשבון בעת העסקת העובדת הזרה.

שנית, המוסד לביטוח לאומי ומס הכנסה אינם הגורמים המוסמכים לבחון אם העובדת הזרה מועסקת כדין. רשותות אלה אין מודעות לתפקידה של העובדת הזרה בחנות ואם מעמידה הסדר והעברת התשלומים אליה אף אינה מותנית בהצגת היתריהם להעסקת העובדת הזרה בחנות. לכן, אין זה מתקידן של רשותות אלה לבדוק אם קיימים יתר עובודה כדין והן לא נדרשות להתריע בפני מעסיקים בעת העסקת עובדים זרים. רשות האוכלוסין וההגירה היא הרשות היחידה שמוסמכת לטפל באכיפה של חוק הכנסה לישראל וחוק עובדים זרים ולבחון את מעמדם החוקי של עובדים בישראל. אי כך, לא הייתה לנאשמת סיבה אמיתי להסתמך על רשותות אלה בעת העסקת העובדת הזרה.

33. בנסיבות אלה מצאתי כי מתקיים אצל הנאשמת היסוד הנדרש לצורך הרשעתה בעבירה של העסקת עובדת זרה שלא כדין לפי סעיף 2(א) לחוק עובדים זרים.

האישום השני: העסקת העובדת ללא ביטוח רפואי

היסוד העובדתי

34. הנאשמת לא הציגה אישור על עריכת ביטוח רפואי לעובדת מושא כתוב האישום.

35. כמו כן, הנאשם הודה שלא נערך לעובדת הזרה ביטוח רפואי כדין הん בחקירתו במשרד המאשימים^[29] והן בעדותו לפני^[30].

36. בנסיבות אלה הוכח היסוד העובדתי הנדרש לצורך הרשעת הנאשמת בעבירה של אי עריכת ביטוח רפואי לעובדת מושא כתוב האישום.

37. כאמור, הנאשמים הודיעו שלא ביצעו לעובdet ביטוח רפואי וטענו כי הסיבה לכך הייתה שלא ידעו שעלייהם

לעשות כן וחשבו שדי בתשלום דמי ביטוח לאומי^[31].

38. כלומר, הנאשמים לא בדקו אם יש צורך בעריכת ביטוח רפואי לעובdet הזרה והסתפקו בתשלום דמי ביטוח רפואי עבורה. בנסיבות אלה יש לראות בנאשנות כמו ש"עצמה את עיניה" בעניין זה.

39. אך, הוכח כי מתקיים אף היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשות הנאשנת בעבירה של העסקת העובdet הזרה ללא ביטוח רפואי לפי סעיף 2(ב)(3) לחוק.

האישום נגד הנאשם: אחוריותו בהתאם לסעיף 5 לחוק

40. סעיף 5 לחוק קובע אחוריות פלילית של נושא משרה בגין עבירות שונות שביצעה החברה שבבעלותו, בזו הלשון:

"(א) נושא משרה חייב לפפק ולעשות כל שאפשר למניעת עבירות כאמור בסעיפים 2 עד 4 בידי התאגיד או בידי עובדיו; המפר את חובתו כאמור, דינו - קנס קבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ג-1977; לעניין סעיף זה, 'נושא משרה' - מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, ופקיד שחובתו מטעם התאגיד היא לפעול לקיום חובות התאגיד לפי הסעיפים האמורים.

(ב) נUberה עבירה לפי סעיפים 2 עד 4 בידי התאגיד, חזקה היא שנושא משרה הפר חובתו האמורה בסעיף זה, אלא אם כן הוכיח שנаг בלא מחשבה פלילית ובלא רשלנות ושעשה כל שאפשר כדי למנוע את העבירה".

כלומר, בהתאם להוראות הסעיף אם יקבע שהנאשנת ביצעה את העבירות המיויחסות לה בכתב האישום, חזקה היא שנושא משרה הפר את חובתו, אלא אם יוכיח שנאג בלא מחשבה פלילית, לא ברשלנות ושעשה כל שניין כדי למנוע את העבירה.

בעניין ניר עם [32] עמד בית הדין הארץ על התכליות שבסוד הוראת סעיף 5(ב) לחוק ופסק:

"מכוח הוראתו של סעיף 5(א) לחוק, נושא משרה כמי שפועל בתאגיד 'אחראי בפלילים אישית אם הוא מקיים בעצמו את יסודותיה של העבירה שבגינה הוא מושם'. הרכב העובדתי של עבירה לפי סעיף 5(א) לחוק הינו, מחדל של היעדר פיקוח, או מניעת התנהגות עברינית של גורמים אחרים בתאגיד".

UBEIRA זו מבשת אחוריות אישית ישירה על נושא משרה שהפר 'חויב ישירה ו עצמאית לפפק ולעשות כל

שאפשר למניעת עבירות... בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו,' וזאת גם אם התאגיד אינו אחראי לביצוע העבירות המקבילות.

הגדרת נושא משרה בעבירות אלה היא בעלת אופי 'אורגני' ומתייחסת לשכבה العليונה של נושא משרה בתאגיד. לא לモתר לצין, כי הוראת חוק המטילה חבות אישית על נושא משרה מוצאת ביטוייה המובהק אף בחיקוקים שונים של משפט העבודה המגן".

41. הנואם הודה כי הוא הבעלים ומנהל של הנואמת[33].

גם בתדריס רשם החברות נרשם שהנואם הוא המנהל ובעל המניות של הנואמת[34].

42. הנואם לא סיפק הסבר להעסקת העובדת הזרה על ידי הנואמת בוחנות. אמונם הוא העיד שבדק את הויזה שהציגה לפניו העובדת[35], אולם כפי שפורט לעיל שכונעתו שלא הוצאה לפניו ויזה כלשהי. כמו כן, אף העמוד הראשון של הבקשה ליחידה לטיפול בבקשתו מקלט שננתנה העובדת הזרה לנואם לא מצביע על היתר להעסקתה לתקופה כלשהי[36]. רק יש להוסיף כי הנואם אף הודה שלאחר שהעבודה הזרה המציאה מסמכים נוספים והחלה לעבוד בוחנות הוא לא בדק אותם כשב מנסיעת העבודה אליה יצא לאחר שנפגש עם העובדת הזרה[37], אלא סמרק על כך שהז嘲ו לה תלושי שכר ושולמו בעבורה דמי ביטוח לאומי ומס הכנסה.

43. בנוסף, כי הנואם טען שראה שלפיו לעובדת הזרה יש יותר עבודה לתקופה של חודשים. עם זאת, הודה שלא טרכ לבדוק אם היתר העבודה שלה הוארך לפרק זמן ארוך יותר. כמו כן, אף טענת הנואם שההיתר הוארך לתקופה של שישה חודשים[38] אינה יכולה לסייע לו מכיוון שבמועד הביקורת העסקה העובדת העסקה כשבעה חדשים, פרק זמן ארוך ממשה חודשים. לעומת, הנואם אף לא בדק לאחר שישה חודשים אם הוארך היתר ההעסקה של העובדת הזרה והמשיך להעסקה.

44. כמו כן, כפי שפורט בסעיף 32 לעיל, אנו דוחים את טענת הנואם שהוא הסתמך על ר"ח פריננד ועל המוסד לביטוח לאומי ומס הכנסה בעת העסקת העובדת הזרה.

העסקה שבין הנואם לרואה החשבון שרו יחסם האמון במשך שנים רבות אינה רלוונטית לעניינו מכיוון שהוכח כי רואה החשבון לא התקבש לתת לנואם חוות דעת בנוגע להעסקת העובדת הזרה ואף הוכיח שהוא לא הציג לפניו מג שלווין ניתן להעסקה העובדת הזרה בוחנות. לפיכך, אין ביחסם האמון ששרו בין הנואם לרואה החשבון כדי להוכיח היעדר מחשבה פלילית מצד הנואם.

מוסיף כי הנואם לא העיד את מזכירתו של רואה החשבון כדי להוכיח את טענתו שהוא אמרה לו שאין מניעה להעסק את העובדת/zera. בהקשר זה נזכיר כי התגלו סתיירות בגרסת הנואם בנוגע לתוכן דבריה של המזקירה. אוי הבאת המזקירה למבחן עדות, מחלישה את גרסתו.

מכאן, שלא עלה בידי הנאשם להוכיח כי קיבל חוות דעת מרווחה החשבן בוגר העוסקת הזרה וכי המזירה אישרה שהוא יכול להעסיק את העובדת הזרה בחנות.

45. מן המקובץ עולה כי הנאשם לא הוכיח שקיים נוהל מסודר בוגר העוסקת עובדים זרים בחנות ובוגר למועד אחר חידוש היתר העובדה שלהם. הנאשם אף לא הוכיח שפונה לרואה החשבן או לעורך דין כדי לבדוק את חוקיות העוסקתה בחנות של העובדת הזרה שהגיעה לישראל לעבוד בתחום הסיעוד. כאמור, הפניה למצוירתו של רואה החשבן, ככל שנעשהה, אינה מספקת מכיוון שהיא לא הتبקשה לבחון את חוקיות העוסקתה העובדת הזרה ומדובר התובע בחקירותו במשרדי המשאייה עולה שהיא לא אמרה שאין מניעה להעסיק העובדת הזרה בחנות אלא רק צינה את העובדה שיש מטעקים נוספים שמעסיקים עובדים זרים.

בנסיבות אלה, התרשמתי שהנ帀ם "עزم את עיניו" ולא עשה את כל הנדרש ממנו כדי למנוע מהנאשם לבצע את העבירות של העוסקתו העובדת זרה ללא היתר ולא ביטוח רפואי.

46. אוסיף, כי העובדה שאין לנ帀ם רישום פלילי ושמזכיר בעבירה ראשונה של העוסקתו העובדת זרה כדי לשולח את קיומו של היסוד הנפשי לביצוע העבירה. עובדות אלה רלוונטיות במסגרת הטיעונים לעונש ולא במסגרת הקביעה אם התקיימו היסודות העובדתיים והנפשיים לקיומה של העבירה שהוא הואשם.

47. בנסיבות אלה, הנאשם לא עמד בנטול המוטל עליו להוכיח שנגаг ללא מחשבה פלילית ולא רשלנות ועשה כל שניתן כדי למנוע את העבירות ולא השכיל לסתור את החזקה הקבועה בסעיף 5 לחוק.

48. לפיכך, יש להרשיע את הנאשם בעבירות המוחסנת לו בכתב האישום.

סוף דבר

49. המאשימה הוכיחה מעלה לכל ספק סביר כי הנאשם העסיקה את העובדת הזרה בחנות ללא היתר כדין. לפיכך, אני מרושעה את הנאשם בעבירה המוחסנת לה בכתב האישום, דהיינו העוסקתו העובדת זרה ללא היתר כדין, עבירה לפי סעיף 2(א) לחוק עובדים זרים.

50. כמו כן הוכח מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם העסיקה את העובדת הזרה מבלי שהסדירה עבורה ביטוח רפואי כדין. לפיכך, אני מרושעה את הנאשם בעבירה המוחסנת לה בכתב האישום, דהיינו העוסקתו העובדת זרה ללא ביטוח רפואי, עבירה לפי סעיף 2(ב)(3) לחוק עובדים זרים.

51. בנוסף על האמור, מצאתי כי הוכח שהנ帀ם, כנוסא משרה בנאשם, לא עמד בחובתו לפקח ולעשות כל שאפשר למניעת העבירות על ידי הנאשם. אי לכך, אני מרושעה את הנאשם בעבירה המוחסנת לו בכתב האישום, דהיינו הפרת החובה למנוע את ביצוע העבירות על ידי הנאשם, עבירה לפי סעיפים 5, 2(א)

ו-2(ב)(3) לחוק עובדים זרים.

.52. טיעונים לעונש ישמעו ביום 28.2.2022 בשעה 13:00.

53. בהתאם להסכמה הצדדים הכרעת הדין תישלח בדואר.

ניתנה היום, ט' אדר א', (10 פברואר 2022), בהיעדר הצדדים.

[1] סעיפים 1-2 לכתב האישום והודאת הנאשם – עמ' 5 לפרוטוקול ש' 13 - 15; דוח רשם החברות – מוצג מ/2.

[2] תעודה עובד הציבור – מ/3.

[3] ע"פ (ארצى) 15-01-2016-50688 מדינת ישראל נ' מגנץ, (25.1.2016).

[4] ע"פ 15-09-2017-9547 מדינת ישראל נ' ויימן, (26.1.2017) (להלן: עניין ויימן).

[5] דוח פעולה – מוצג מ/4.

[6] עדות מר ח'טיב – עמ' 10 לפרוטוקול ש' 15 - 23; עמ' 11 ש' 1 - 17.

[7] עדות מר ח'טיב – עמ' 11 לפרוטוקול ש' 18 - 24.

[8] עדות מר ח'טיב – עמ' 11 לפרוטוקול ש' 25 - 29.

[9] דוח הילוות נתין זר – מוצג מ/5.

[10] תעודה עובד ציבור – מוצג מ/3.

[11] תרשומת שיכה – מוצג מ/1.

[12] טופס גביה עדות – מוצג מ/7.

[13] מוצג מ/7 ש' 60; עדות הנאשם – עמ' 20 לפרטוקול ש' 10 - 11.

[14] טופס 101 – מוצג מ/8; טופס 106 לשנת 2018 – מוצג מ/9; עמוד ראשון של בקשה ליחידה לטיפול בבקשת מקלט מיום 8.3.2018 – מוצג מ/10; אישורים על תשלום דמי ביטוח לאומי – מוצגים מ/11א' – מ/11ד'.

[15] עדות הנאשם – עמ' 17 לפרטוקול ש' 22 - 28.

[16] מוצג מ/7 ש' 13 - 14.

[17] מוצג מ/7 ש' 23 - 26.

[18] עדות הנאשם – עמ' 17 לפרטוקול ש' 28 - 30.

[19] מוצג מ/7 ש' 17 - 18.

[20] עדות הו"ח פרהינד – עמ' 24 לפרטוקול ש' 14 - 21.

[21] הבקשה ליחידה לטיפול בבקשת מקלט – מוצג מ/10.

[22] מוצג מ/7 ש' 8, מוצג מ/8; מוצג מ/11; מוצג נ/1א'; עדות הנאשם – עמ' 19 לפרטוקול ש' 29 - 32.

[23] ע"פ (ארצ) 6/22 מדינת ישראל-משרד המסתור והתעשייה נ' רוזן, (28.3.2007).

[24] עדות הנאשם – עמ' 20 לפרטוקול ש' 23 - 24.

[25] עדות הנאשם - עמ' 18 לפרוטוקול ש' 1 - 7; עמ' 22 ש' 23 - 26.

[26] עדות גב' לוי - עמ' 29 לפרוטוקול ש' 3 - 5.

[27] עדות ר' פריננד - עמ' 24 לפרוטוקול ש' 14 - 21.

[28] מוצג מ/7 ש' 17 - 18.

[29] מוצג מ/7 ש' 27 - 29.

[30] עדות הנאשם - עמ' 22 לפרוטוקול ש' 6 - 7.

[31] מוצג מ/7 ש' 27 - 29; עדות הנאשם - עמ' 22 לפרוטוקול ש' 6 - 7.

[32] ע"פ (ארצى) 13/07 ניר עם כהן ירכות אגודה שיתופית כללאית בע"מ - מדינת ישראל, (2009).
(6.9.2009).

[33] הודהת הנאשם - עמ' 5 לפרוטוקול ש' 13 - 15; עדות הנאשם - עמ' 19 לפרוטוקול ש' 10 - 11, ש' 20 - 26.

[34] דוח רשם החברות - מוצג מ/2.

[35] עדות הנאשם - עמ' 17 לפרוטוקול ש' 22 - 24.

[36] מוצג מ/10; עדות הנאשם - עמ' 21 לפרוטוקול ש' 13 - 15.

[37] עדות הנאשם - עמ' 21 לפרוטוקול ש' 20 - 22 ושי' 23 - 30, עמ' 22 ש' 23 - 26.

[38] עדות הנאשם - עמ' 17 לפרוטוקול ש' 24 - 26.